

THE PESACH HAGADDAH

With an Explanatory Halachic Guide
Relating to Times of War

NUSACH ASHKENAZ

Nissan 5786/2026 - Operation Roaring Lion

INTRODUCTION

”כִּי־יָמֵי צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֶרְאֶנּוּ נִפְלְאוֹת” (מִיכָה ו, טו)

**“As in the days when you came out of the land of Egypt,
I will show him wondrous things.”** (Micha, 7, 15)

We are living in miraculous times: what we are experiencing today are the wonders that prophets prophesized in ancient times. As we in Israel strike out so decisively against our enemies, working hand-in-hand with the world’s most powerful nation, how can we not stand astonished and awestruck?

In the Haggadah, we are told: “In every generation, we are obligated to see ourselves as if we personally left Egypt.” This year, this takes no great effort: **we all feel that we are living a modern-day Exodus experience.**

We are discovering that the Haggadah – the story that Jews have been passing from generation to generation for centuries - is not yet finished: that it is actually an open book ready for new chapters that reflect events unfolding today.

Each and every one of us - whether we live in Israel or elsewhere across the Jewish world - is playing a part in this narrative: from those in Israel responding to sirens, to the soldiers on the front lines, to Jews in the Diaspora facing down the fast-spreading scourge of antisemitism.

This year, therefore, our duty to “expand upon the telling of the Exodus” is different than ever before. Besides trying to experience what our ancestors went through, it’s a time for each of us to relate the story unfolding in real time – to share our own experiences and reactions – to try to fathom what God has planned and His ultimate goal for the Jewish people.

To make time for such material and discussions – especially when young children are around the table – you may find it desirable to shorten the Haggadah’s retelling of the original Exodus. Unpredictable alerts and sirens may also force you to take a different approach to the material than in the past. Not to worry: the new chapter in the story, the one we are writing now, is legitimate and important. And of course, all is secondary to the preservation of life: no halachot regarding the seder should prevent a move from the table to the shelter when we are so instructed.

In fact, the overall halachic status of these days can be defined as a time of “sha’at hadechak” – “a time of pressure and extraordinary circumstances”. As such, special laws and practices apply.

In the following guide, written by Rabbis Shaul Baruchi and Yaron Moshkovitz of the Tzohar Center for Jewish Ethics, you can find a summary of the special laws that will shape your approach to the seder during this special year. In addition, it suggests some new passages that you might consider adding to the traditional text.

During these challenging, inspiring and hope-filled times, we pray for continued strength for all involved in the campaign, for the citizens of Israel and for all Klal Yisrael.

If you have any questions related to the holiday or other challenges - halachic or spiritual - created by the situation, please contact the Tzohar Halacha hotline at 1-800-200-377. It is staffed by rabbis who speak both Hebrew and English.

Chag Kasher v'Sameach!

Rabbi David Stav
Chairman
Tzohar Rabbinical Organization

THE HALACHIC CONCEPT OF SHA'AT HADCHAK - TIMES OF PRESSURE AND EXTRAORDINARY CIRCUMSTANCES

”כל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח”

“Praised is the one who increases their telling of the Exodus story.”

Based on this well-known principle, in normal times Jews wax prolific as they conduct full *Seders*, often stretching late into the night.

In the current reality of sirens and war, however, it may be difficult – if not impossible - to conduct the *Seder* in the usual manner. **According to the principle of Sha'at Hadchak - Times of Pressure and Extraordinary Circumstances** - one may shorten the *Seder* service, focusing on the more essential elements of the *Haggadah* while omitting less central sections.

Following are specific guidelines regarding what can be omitted and what not, and for behavior in response to sirens and other interruptions.

Please note that these guidelines are intended for healthy individuals. Specific guidelines for the sick and elderly, including expansions on some of the topics mentioned here, can be found on the Tzohar “Ad 120” website:

Timing

The correct time to recite *Kiddush* and the *Magid* is no earlier than **nightfall** (*tzeit ha-kochavim*), which in Israel this year (2026) is at 19:20. In certain cases of need, one may recite *Kiddush* and start the *Seder* before nightfall; however, drinking of the remaining three cups, eating of the *matzah* and *maror*, and reciting the *Haggadah* and *Hallel* must take place after nightfall.

The correct time for carrying out the *Seder* mitzvot, including eating the *afikoman*, is from **nightfall until midnight** (*chatzot*), which in Israel this year is 00:45. If someone only becomes available (for example, returns from army obligations) a short time before midnight (*chatzot*), they should recite the *seder* in such a way that the mitzvot of *matzah* and *maror* can be completed before that time. However, if they can only begin the *Seder* after midnight (*chatzot*), they should go ahead and do so. In such a case, the mitzvot may still be observed until **dawn** (*alot hashachar*), which in Israel this year is 5:17.

Shortening the Seder Service

Following are guidelines for anyone that must shorten the *seder*:

Magid: The main parts of *Magid* - the central telling of the Pesach story - which ideally **should not be omitted** include:

- The “*Mah Nishtanah*” questions
- “*Avadim Hayinu*” (“We were slaves”)
- “*Mitchilah ovdei avodah zarah*” (“At first our ancestors were idol worshippers,” including the conclusion section that offers praise)
- “*Arami oved avi*” (with at least some of its explanations)
- “Whoever has not said these three things...”
- The chapters of *Hallel* at the end of *Magid* (from “*Lefichach*”)
- The blessing of redemption
- The blessing over the second cup of wine.

In cases of need, one may shorten the Magid even further, skipping “*Arami oved avi*” and reciting only a small portion of *Hallel*.

If *Magid* is shortened, one should, if possible, add the omitted sections back at the time that the meal is being eaten.

Hallel: The essential sections of *Hallel* which ideally should not be omitted are Psalms 113–118 and the blessing “*Yehalelucha*,” which should be recited without “*Hallel HaGadol*” [Psalm 136] and without the blessings “*Nishmat*” and “*Yishtabach*”.

In cases of need, it is sufficient to recite a few verses of the Hallel and the blessing “*Yehalelucha*.”

Reclining (Hasebah)

Following are guidelines regarding reclining during the seder:

The primary obligation to recline applies during the drinking of the four cups and the eating of the *matzah* (*Motzi Matzah*, *Korech*, and *Afikoman*).

One who did not recline while eating *matzah* should eat another *kezayit* while reclining. Women may be lenient, and men may also be lenient in a time of *sha’at hadchak*.

According to Sephardic custom, one who did not recline while drinking wine the first time should drink it again while reclining.

For Ashkenazim, one who did not recline while drinking wine the first time should re-drink the second cup while reclining - but one may be lenient.

Interruptions

If the seder is interrupted, the following guidelines apply:

1. **Kiddush:** even if everyone leaves the table between *Kiddush* and the meal, it is not necessary to recite *Kiddush* again before the meal.
2. **Magid and Hallel:** if an interruption occurs during the recitation of the *Magid* or *Hallel*, when you return, the seder is resumed from the point of interruption, even if the interruption was for an extended period of time.
3. **Birkat HaMazon:** if an interruption occurs during *Birkat HaMazon* (Grace after Meals), when you return:
 - Those who follow the *Shulchan Aruch* should resume from where they stopped.
 - Those who follow the *Rama* should return to the beginning of the blessing they were in if the interruption lasted several minutes or more,
4. **Behavior during Magid through eating of matzah, maror and korech:** generally, one should not have any interruptions or speak from the time of handwashing after Magid until you have finished eating the *matzah*, *maror*, and *korech*. However, if you must interrupt the seder or speak in order to enter a safe room:
 - If possible, it is preferable to take the food with you and continue eating in the safe room.
 - If not, you should still refrain from non-essential speech. Any speech related to safety is permitted.
 - If you spoke about matters unrelated to eating between the time that make the blessing over the *matzah* and eat it eat, make the blessing over the *maror* and eat it, or make the blessing over the wine and drink it, then you must repeat the blessing.

5. **Kezayit matzah or maror:** the time for eating the *kezayit* of *matzah* or *maror* is “*kedei achilat pras*”.

- According to stricter opinions, this amount of time is four minutes.
- According to more lenient opinions, this amount of time is up to nine minutes.

If you pause in the middle of eating the *kezayit*, you must eat it again, unless you already ate one-third of the *matzah* before the interruption. In that case, if necessary, you are not required to eat it again, even if you usually follow a strict approach.

6. If the recitation of the *Magid* is longer than planned due to interruptions and there is a need to drink, one may drink beverages other than wine before pouring the second cup. Some permit drinking even after pouring the second cup and during the *Magid*, and one may rely on this when necessary. It is preferable to avoid eating, however.

Following is a Haggadah in the Ashkenazi tradition.

The Haggadah must only be discarded in geniza.

אותיות קטנות

All other sections are written in small letters

אותיות בינוניות

The sections that are important to add are written in middle-sized letters

אותיות גדולות

The sections which must be recited to fulfill the obligation of the seder are written in large letters

נוסח ההגדה

~ קִדְשׁ ~

מוזגים כוס ראשון. המצות מכוסות.

סְבִרֵי מִרְנָן וּרְבִנָן וְרַבּוֹתַי.
 בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְרֵי הַגֶּפֶן.
 בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל עַם וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל לְשׁוֹן וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו.
 וַתִּתֵּן לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה, חַגִּים וְזִמְנִים לְשִׂשׁוֹן,
 אֶת יוֹם חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה זְמַן חֲרוּתֵנוּ, מִקְרָא קִדְשׁ זִכָּר לִיְצִיאַת מִצְרַיִם.
 כִּי בָנוּ בְּחַרְתָּ וְאוֹתָנוּ קִדְּשָׁתָּ מִכָּל הָעַמִּים, וּמוֹעֲדֵי קִדְשְׁךָ בְּשִׂמְחָה וּבְשִׂשׁוֹן
 הִנְחַלְתָּנוּ.
 בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְמִינִים.
 בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהַחֲתִינּוּ וְקִיָּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לְזְמַן הַזֶּה.
 שוּתָהּ בְּהַסִּיבַת שְׂמָאל וְאִינוּ מִבְּרַךְ בְּרַכָּה אַחֲרוֹנָה.

~ וְרַחֵץ ~

נוטלים ידיים ואין מברכים.

~ כֶּרֶפֶס ~

לוקח מן הכרפס פחות מכזית, כדי שלא יתחייב בברכה אחרונה, טובל במי מלח, מברך "בורא פרי האדמה", ומכווין לפטור בברכה גם את המרור. אוכל בלא הסבה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְרֵי הָאֲדָמָה.

~ יֵחָץ ~

בוצע את המצה האמצעית לשתיים, ומצפין את החצי הגדול לאפיקומן.

מגיד

מגלה את המצות, מגביה את הקערה, ואומר בקול רם.

הא לחמא עניא די אכלו אבהתנא בארעא דמצרים.
 כל דכפין ייתי ויכיל, כל דצריך ייתי ויפסח.
 השתא הכא, לשנה הבאה בארעא דישראל.
 השתא עבדי, לשנה הבאה בני חורין.

מסיר את הקערה מעל השולחן. מוזגים כוס שני. הבן שואל.

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות?

שבכל הלילות אנו אוכלין חמץ ומצה, הלילה הזה בלוי מצה.
 שבכל הלילות אנו אוכלין שאר ידקות, הלילה הזה בלוי מרור.
 שבכל הלילות אין אנו מטבילין אפילו פעם אחת, הלילה הזה שתי פעמים.
 שבכל הלילות אנו אוכלין בין יושבין ובין מסבין, הלילה הזה בלוינו מסבין.

מחזיר את הקערה אל השולחן. מגלים את המצות.

עבדים היינו לפרעה במצרים, ויוציאנו יהוה אלהינו משם ביד חזקה ובזרע נטויה.
 ואלו לא הוציא הקדוש ברוך הוא את אבותינו ממצרים, הרי אנו ובנינו ובני
 בנינו משעבדים היינו לפרעה במצרים.

ואפילו בלוינו חכמים בלוינו נבונים בלוינו זקנים בלוינו יודעים את התורה מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים.
 וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משבח.

מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע ורבי אלעזר בן עזריה ורבי עקיבא ורבי טרפון שהיו מסבין בבני ברק והיו מספרים ביציאת
 מצרים כל אותו הלילה, עד שבאו תלמידיהם ואמרו להם רבותינו הגיע זמן קריאת שמע של שחרית.
 אמר רבי אלעזר בן עזריה הרי אני כבן שבעים שנה ולא זכיתי שתאמר יציאת מצרים בלילות עד שדרשה בן זומא, שנאמר,
 למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך. ימי חייך אשר צוה יהוה אלהינו אתכם. ואף אתה אמור לו כהלכות הפסח: אין
 הזה. כל ימי חייך להביא לימות המשיח.

ברוך המקום, ברוך הוא, ברוך שנתן תורה לעמו ישראל, ברוך הוא.

כנגד ארבעה בנים דברה תורה: אחד חכם, ואחד רשע, ואחד תם, ואחד שאינו יודע לשאול.

חכם מה הוא אומר? מה העדות והחקים והמשפטים אשר צוה יהוה אלהינו אתכם. ואף אתה אמור לו כהלכות הפסח: אין
 מפטירין אחר הפסח אפיקומן.

רשע מה הוא אומר? מה העבודה הזאת לכם. לכם ולא לו. ולפי שהוציא את עצמו מן הכלל כפר בעקר. ואף אתה הקהה את
 שניו ואמור לו: בעבור זה עשה יהוה לי בצאתי ממצרים. לי ולא לו. אלו היה שם, לא היה נגאל.

תם מה הוא אומר? מה זאת. ואמרת אליו בחזק יד הוציאנו יהוה ממצרים מבית עבדים.

ושאינו יודע לשאול את פתח לו, שנאמר, והגדת לבנך ביום ההוא לאמר, בעבור זה עשה יהוה לי בצאתי ממצרים.

יכול מראש חודש, תלמוד לומר ביום ההוא. אי ביום ההוא יכול מבעוד יום, תלמוד לומר בעבור זה, בעבור זה לא אמרתי,
 אלא בשעה שיש מצה ומרור מנחים לפניך.

מתחלה עובדי עבודה זרה היו אבותינו, ועכשיו קרבנו המקום לעברתו,

שנאמר: ויאמר יהושע אל כל העם, כה אמר יהוה אלהי ישראל: בעבר הנהר ישבו אבותיכם מעולם, תרח אבי אברהם ואבי נחור, ויעבדו אלהים אחרים. ואקח את אביכם את אברהם מעבר הנהר ואולך אותו בכל ארץ כנען, וארבה את זרעו ואתן לו את יצחק, ואתן ליצחק את יעקב ואת עשיו. ואתן לעשו את הר שיעיר לרשת אתו, ויעקב ובניו ירדו מצרים.

ברוך שומר הבטחתו לישראל, ברוך הוא.

שהקדוש ברוך הוא חשב את הקץ, לעשות כמו שאמר לאברהם אבינו בבטח בין הבתרים, שנאמר: ויאמר לאברהם, ידע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם, ויעבדום וענו אתם ארבע מאות שנה. וגם את הגוי אשר יעבדו דן אנכי ואחרי כן יצאו ברכש גדול.

מכסה את המצות ומגביה את הכוס בידו, ואומר

והיא שעמדה לאבותינו ולנו. שלא אחד בלבד עמד עלינו לכלותנו, אלא שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותנו, והקדוש ברוך הוא מצילנו מידם.

מניח את הכוס, מגלה את המצות

צא ולמד מה בקש לבן הארמי לעשות ליעקב אבינו. שפרעה לא גזר אלא על הזכרים, ולבן בקש לעקור את הכל. שנאמר:

ארמי אבד אבי, וירד מצרימה ויגר שם במתי מעט, ויהי שם לגוי גדול, עצום ורב. וירד מצרימה אנוס על פי הדבור.

ויגר שם מלמד שלא ירד יעקב אבינו להשתקע במצרים אלא לגור שם, שנאמר: ויאמרו אל פרעה, לגור בארץ באנו, כי אין מרעה לצאן אשר לעבדיך, כי כבד הרעב בארץ כנען. ועתה ישבו נא עבדיך בארץ גשן. במתי מעט כמה שנאמר: בשבעים נפש ירדו אבותיך מצרימה, ועתה שמך יהוה אלהיך פכוכבי השמים לרב. ויהי שם לגוי מלמד שהיו ישראל מציינים שם.

גדול עצום כמו שנאמר: ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד, ותמלא הארץ אתם. ורב כמה שנאמר: רבבה בצמח השדה נתתיך, ותרבי ותגדלי ותבאי בעדי עדיים, שדים נכנו ושערך צמח, ואת ערם ועריה. ואעבר עליך ואראך מתבוססת בדמך, ואמר לך בדמך חיי

וירעו אתנו המצרים ויעננו, ויתנו עלינו עבדה קשה.

וירעו אתנו המצרים כמו שנאמר: הבה נתחכמה לו פן ירבה, והיה כי תקראנה מלחמה ונוסף גם הוא על שנאינו ונלחם בנו, ועלה מן הארץ.

ויעננו כמה שנאמר: וישימו עליו שרי מסים למען ענתו בסבלתם. ויבן ערי מסכנות לפרעה. את פתם ואת רעמסס. ויתנו עלינו עבדה קשה כמו שנאמר: ויעבדו מצרים את בני ישראל בפרך.

וּנְצַעֵק אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֱבֹתֵינוּ, וְיִשְׁמַע יְהוָה אֶת קִלְנוּ, וְיִרְא אֶת עַנְיָנוּ וְאֶת עַמְלָנוּ וְאֶת לַחֲצֵנוּ.
וּנְצַעֵק אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֱבֹתֵינוּ כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: וַיְהִי בַיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם וַיָּמַת מֶלֶךְ מִצְרַיִם, וַיֵּאָחֲזוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבוּדָה וַיִּזְעֻקוּ,
וַתַּעַל שְׁוֹעַתָם אֶל הָאֱלֹהִים מִן הָעֲבָרָה.

וְיִשְׁמַע יְהוָה אֶת קִלְנוּ כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: וְיִשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם, וַיִּזְכּוּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ אֶת אַבְרָהָם, אֶת יִצְחָק וְאֶת יַעֲקֹב.
וְיִרְא אֶת עַנְיָנוּ זֶה פְּרִישׁוֹת דֶּרֶךְ אֶרֶץ, כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּדַע אֱלֹהִים.
וְאֶת עַמְלָנוּ אֵלּוּ הַבְּנִים. כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: כָּל הַבֶּן הַיְלֹוד הַיֵּאֲרָה תִשְׁלִיכֶהוּ וְכָל הַבַּת תַּחֲוִיץ.
וְאֶת לַחֲצֵנוּ זֶה הַדְּחָק, כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: וְגַם רֵאִיתִי אֶת הַלְחָץ אֲשֶׁר מִצְרַיִם לַחֲצִים אֹתָם.

וַיִּצְאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה, וּבְזֹרַע נְטוּיָה, וּבִמְרָא גָדֹל, וּבִאֲתוֹת וּבִמִּפְתִּים.
וַיִּצְאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם לֹא עַל יְדֵי מְלָאָךְ, וְלֹא עַל יְדֵי שַׂרְף, וְלֹא עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, אֲלֵלָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכַבּוּדוֹ וּבְעֶצְמוֹ. שֶׁנֶּאֱמַר:

וְעַבְרַתִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּלִילָה הַזֶּה, וְהִפִּיתִי כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאָדָם וְעַד בְּהֵמָה, וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֲעַשֶׂה שְׁפָטִים. אֲנִי יְהוָה.
וְעַבְרַתִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּלִילָה הַזֶּה אֲנִי וְלֹא מְלָאָךְ;
וְהִפִּיתִי כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי וְלֹא שַׂרְף;
וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֲעַשֶׂה שְׁפָטִים אֲנִי וְלֹא הַשְּׁלִיחַ;
אֲנִי יְהוָה אֲנִי הוּא וְלֹא אֲחֵר.

בְּיַד חֲזָקָה זֶה הַדְּבָר, כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: הִנֵּה יַד יְהוָה הוֹיָה בְּמִקְנֶךָ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה, בְּסוֹסִים, בְּחִמְרִים, בְּגַמְלִים, בְּבָקָר וּבַצֹּאן, דָּבָר
כְּבֹד מְאֹד.

וּבְזֹרַע נְטוּיָה זֶה הַחֶרֶב, כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: וַחֲרָבוּ שְׁלוֹפָה בְּיָדוֹ, נְטוּיָה עַל יְרוּשָׁלַיִם.
וּבִמְרָא גָדֹל זֶה גְלוּי שְׂכִינָה. כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, אוֹ הִנֵּסָה אֱלֹהִים לְבָא לְקַחַת לוֹ גּוֹי מִקְרֵב גּוֹי בְּמִסּוֹת בְּאֲתַת וּבִמּוֹפְתִים וּבִמְלַחְמָה
וּבְיַד חֲזָקָה וּבְזֹרַע נְטוּיָה וּבִמּוֹרָאִים גְּדוּלִים כָּכָל אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֶיךָ.
וּבִאֲתוֹת זֶה הַמַּטָּה, כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: וְאֵת הַמַּטָּה הַזֶּה תִקַּח בְּיָדְךָ, אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בּוֹ אֶת הָאֲתַת.
וּבִמּוֹפְתִים זֶה הַדָּם, כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: וְנָתַתִּי מוֹפְתִים בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ.

כְּשֹׁאוֹמֵר דָּם וְאֵשׁ וְתִמְרוֹת עֵשֶׂן, עֵשֶׂר הַמְכוֹת וְדצ"ךְ עַד"ש בַּאֲח"ב - יִשְׁפּוֹךְ מִן הַכּוֹס מֵעַט יַיִן.

דָּם וְאֵשׁ וְתִמְרוֹת עֵשֶׂן

דָּבָר אַחֵר: בְּיַד חֲזָקָה שְׁתִּים, וּבְזֹרַע נְטוּיָה שְׁתִּים, וּבִמְרָא גָדֹל שְׁתִּים, וּבִאֲתוֹת שְׁתִּים, וּבִמּוֹפְתִים שְׁתִּים. אֵלּוּ עֵשֶׂר מְכוֹת שֶׁהֵבִיא
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרַיִם בְּמִצְרַיִם, וְאֵלּוּ הֵן:

דָּם, צַפְרָדַע, כְּנִים, עָרוֹב, דָּבָר, שְׁחִין, בְּרַד, אֲרָבָה, חֶשֶׂן, מִכַּת בְּכוֹרוֹת.

רַבִּי יְהוּדָה הֵיךְ נוֹתֵן בֵּיהֶם סְמָנִים דְּצ"ךְ עַד"ש בַּאֲח"ב.

רַבִּי יוֹסִי הַגְּלִילִי אוֹמֵר: מִנֵּיִן אֲתָה אוֹמֵר שֶׁלְקוֹ הַמִּצְרַיִם בְּמִצְרַיִם עֵשֶׂר מְכוֹת וְעַל הֵיִם לְקוֹ חֲמִשִּׁים מְכוֹת? בְּמִצְרַיִם מַה הוּא
אוֹמֵר? וַיֵּאמְרוּ הַחֲרָטְמִים אֵל פְּרַעֲה: אֲצַבֵּעַ אֱלֹהִים הוּא, וְעַל הֵיִם מַה הוּא אוֹמֵר? וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוּלָה אֲשֶׁר עָשָׂה
יְהוָה בְּמִצְרַיִם, וַיִּירָאוּ הָעַם אֶת יְהוָה, וַיֵּאֱמִינוּ בִיהוָה וּבִמְשִׁיחַ עֲבָדוֹ. כְּמָה לְקוֹ בְּאֲצַבֵּעַ עֵשֶׂר מְכוֹת. אֲמֹר מַעֲתָה: בְּמִצְרַיִם לְקוֹ
עֵשֶׂר מְכוֹת וְעַל הֵיִם לְקוֹ חֲמִשִּׁים מְכוֹת.

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: מִנֵּיִן שְׁכָל מִכָּה וּמִכָּה שֶׁהֵבִיא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרַיִם בְּמִצְרַיִם הֵיטָה שֶׁל אַרְבַּע מְכוֹת? שֶׁנֶּאֱמַר:
יִשְׁלַח בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ, עֲבָרָה וְזַעַם וְצָרָה, מִשְׁלַחַת מְלֹאכֵי רָעִים. עֲבָרָה אַחַת, וְזַעַם שְׁתֵּים, וְצָרָה שְׁלֹשׁ, מִשְׁלַחַת מְלֹאכֵי רָעִים
אַרְבַּע. אֲמֹר מַעֲתָה: בְּמִצְרַיִם לְקוֹ אַרְבָּעִים מְכוֹת וְעַל הֵיִם לְקוֹ מֵאֲתַים מְכוֹת.

רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: מִנֵּיִן שְׁכָל מִכָּה וּמִכָּה שֶׁהֵבִיא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרַיִם בְּמִצְרַיִם הֵיטָה שֶׁל חֲמֵשׁ מְכוֹת? שֶׁנֶּאֱמַר:
יִשְׁלַח בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ, עֲבָרָה וְזַעַם וְצָרָה, מִשְׁלַחַת מְלֹאכֵי רָעִים. חֲרוֹן אַפּוֹ אַחַת, עֲבָרָה שְׁתֵּים, וְזַעַם שְׁלוֹשׁ, וְצָרָה אַרְבַּע, מִשְׁלַחַת
מְלֹאכֵי רָעִים חֲמֵשׁ. אֲמֹר מַעֲתָה: בְּמִצְרַיִם לְקוֹ חֲמִשִּׁים מְכוֹת וְעַל הֵיִם לְקוֹ חֲמִשִּׁים וּמֵאֲתַים מְכוֹת.

במה מעלות טובות למקום עלינו.

אלו הוציאנו ממצרים ולא עשה בהם שפטים, דיינו.
 אלו עשה בהם שפטים, ולא עשה באלהיהם, דיינו.
 אלו עשה באלהיהם, ולא הרג את בכוריהם, דיינו.
 אלו הרג את בכוריהם ולא נתן לנו את ממונם, דיינו.
 אלו נתן לנו את ממונם ולא קרע לנו את היס, דיינו.
 אלו קרע לנו את היס ולא העבירנו בתוכו בחרבה, דיינו.
 אלו העבירנו בתוכו בחרבה ולא שקע צרנו בתוכו דיינו.
 אלו שקע צרנו בתוכו ולא ספק צרנו במדבר ארבעים שנה דיינו.
 אלו ספק צרנו במדבר ארבעים שנה ולא האכילנו את המן דיינו.
 אלו האכילנו את המן ולא נתן לנו את השבת, דיינו.
 אלו נתן לנו את השבת, ולא קרבנו לפני הר סיני, דיינו.
 אלו קרבנו לפני הר סיני, ולא נתן לנו את התורה, דיינו.
 אלו נתן לנו את התורה ולא הכניסנו לארץ ישראל, דיינו.
 אלו הכניסנו לארץ ישראל ולא בנה לנו את הבחירה דיינו.

על אחת, כמה וכמה, טובה כפולה ומכפלת למקום עלינו: שהוציאנו ממצרים, ועשה בהם שפטים, ועשה באלהיהם, והרג את בכוריהם, ונתן לנו את ממונם, וקרע לנו את היס, והעבירנו בתוכו בחרבה, ושקע צרנו בתוכו, וספק צרנו במדבר ארבעים שנה, והאכילנו את המן, ונתן לנו את השבת, וקרבנו לפני הר סיני, ונתן לנו את התורה, והכניסנו לארץ ישראל, ובנה לנו את בית הבחירה לכפר על כל עונותינו.

רְבֵן גַּמְלִיאֵל הָיָה אוֹמֵר: כָּל שָׁלָא אָמַר שְׁלִשָּׁה דְּבָרִים יֵאלוּ בַּפֶּסַח, לֹא יֵצֵא יְדֵי חוּבָתוֹ,

וְיֵאלוּ הֵן: פֶּסַח, מִצֵּה, וּמְרוֹר.

פֶּסַח שֶׁהָיוּ אָבוֹתֵינוּ אוֹכְלִים בְּזִמְן שְׁבִית הַמְּקַדָּשׁ הָיָה קַיָּם, עַל שׁוּם מָה, עַל שׁוּם שְׁפֶסֶח הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל בְּתֵי אָבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם.

שְׁנָאֵמַר: וְאִמְרַתֶּם זָבַח פֶּסַח הוּא לַיהוָה, אֲשֶׁר פֶּסַח עַל בְּתֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנִגְפוֹ אֶת מִצְרַיִם, וְאֶת בְּתֵינֵנוּ הִצִּיל, וַיִּקַּד הָעַם וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ.

אוחז המצה בידו ומראה אותה למסובין.

מִצֵּה זוֹ שֶׁאֵנוּ אוֹכְלִים, עַל שׁוּם מָה, עַל שׁוּם שְׁלֹא הִסְפִּיק בְּצֵקֶם שֶׁל אָבוֹתֵינוּ לְהַחְמִיץ עַד שֶׁנִּגְלָה עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְגֵאָלָם.

שְׁנָאֵמַר: וַיֵּאָפוּ אֶת הַבָּצֵק אֲשֶׁר הוּצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֲגַת מִצּוֹת, כִּי לֹא חֲמֵץ, כִּי גֵרָשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא יָכְלוּ לְהַתְמַהֵמָה, וְגַם צָדָה לֹא עָשׂוּ לָהֶם.

אוחזז המרור בידו ומראה אותו למסובין.

מרור זה שאנו אוכלים, על שום מה, על שום שמררו המצרים את חיי אבותינו במצרים.

שנאמר: ומררו את חייהם בעבדה קשה, בחמר ובלבנים ובכל עבדה בשדה את כל עבדתם אשר עבדו בהם בפרך.

בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאלו הוא יצא ממצרים, שנאמר: והגדת לבנך ביום ההוא לאמר, בעבור זה עשה יהוה לי בצאתי ממצרים. לא את אבותינו בלבד גאל הקדוש ברוך הוא, אלא אף אותנו גאל עמהם, שנאמר: ואתנו הוציא משם, למען הביא אתנו, לתת לנו את הארץ אשר נשבע לאבותנו.

אוחזז הכוס בידו, מכסה את המצות ואומר.

לפיכך אנחנו חייבים להודות, להלל, לשבח, לפאר, לרומם, להדר, לברך, לעלה ולקלם למי שעשה לאבותינו ולנו את כל הנסים האלו: הוציאנו מעבדות לחרות מיגון לשמחה, ומאבל ליום טוב, ומאפלה לאור גדול, ומשעבוד לגאולה. ונאמר לפניו שירה חדשה: הללויה.

הללויה הללו עבדי יהוה, הללו את שם יהוה. יהי שם יהוה מברך מעתה ועד עולם. ממזרח שמש עד מבוא מהלל שם יהוה. רם על כל גוים יהוה, על השמים כבודו. מי ביהוה אלהינו המגביהי לשבת, המשפילי לראות בשמים ובארץ. מקימי מעפר דל, מאשפת ידים אביון, להושיבי עם נדיבים, עם נדיבי עמו. מושיבי עקרת הבית, אם הבנים שמחה. הללויה.

בצאת ישראל ממצרים, בית יעקב מעם לעז, היתה יהודה לקדשו, ישראל ממשלותיו. הים ראה וינס, הירדן יסב לאחור. ההרים רקדו כאילים, גבעות כבני צאן. מה לך הים כי תנוס, הירדן תסב לאחור, ההרים תרקדו כאילים, גבעות כבני צאן. מלפני אדון חולי ארץ, מלפני אלוה יעקב. ההפכי הצור אגס מים, חלמיש למעינו מים.

מגביהים את הכוס

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם, אשר גאלנו וגאל את אבותינו ממצרים, והגיענו ללילה הזה לאכל בו מצה ומרור. בן יהוה אלהינו ואלהי אבותינו יגיענו למועדים ולרגלים אחרים הבאים לקראתנו לשלום, שמחים בבנין עירך וששים בעבודתך. ונאכל שם מן הזבחים ומן הפסחים אשר יגיע דמם על קיר מזבחך לרצון, ונודה לך שיר חדש על גאלתנו ועל פדות נפשנו. ברוך אתה יהוה, גאל ישראל.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן.
שׁוֹתִים אֶת הַכּוֹס בְּהַסְבַּת שְׂמַאל.

רְהֻצָּה

נוטלים ידיים ומברכים.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל
נְטִילַת יָדַיִם.

מוֹצֵיא מַצָּה

ייקח את המצות בסדר שהניחם, הפרוסה בין שתי השלמות, יאחז שלשתן בידו ויברך. אחר כך יבצע כזית מן העליונה
השלמה וכזית שני מן הפרוסה, ויטבלם במלח, ויאכל בהסבה שני הזיתים.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמוֹצֵיא לָחֶם מִן הָאָרֶץ.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל
אֲכִילַת מַצָּה.

מְרוֹר

לוקח כזית מרור, מטבלו בחרוסת, מנער החרוסת, מברך ואוכל בלי הסבה.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל
אֲכִילַת מְרוֹר.

כוּרֵךְ

לוקח כזית מהמצה השלישית עם כזית מרור, כורכם יחד, אוכל בהסבה בלי ברכה. ואומר לפני האכילה.

זָכַר לְמִקְדָּשׁ כְּהִלָּל. בֵּן עֲשֵׂה הַלֵּל בְּזִמְנֵי שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קַיִים.
הָיָה כּוּרֵךְ מַצָּה וּמְרוֹר וְאוֹכֵל בְּיַחַד,
לְקַיִים מַה שְּׁנֵאָמַר: עַל מִצְוֹת וּמְרָרִים יֵאָכְלוּ.

שִׁלְחַן עוֹרֵךְ

אוכלים ושותים.

צָפוֹן

אחר גמר הסעודה לוקח כל אחד מהמסבים כזית מהמצה שהייתה צפונה לאפיקומן ואוכל ממנה כזית בהסבה. וצריך לאוכלה קודם חצות הלילה.
לפני אכילת האפיקומן יאמר.

זכר לקרבן פסח הנאכל על השובע.

בִּרְךְּ

מוזגים כוס שלישי ומברכים ברכת המזון.

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, בְּשׁוֹב יְהוּדָה אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן הֵינּוּ כְּחֻלְמִים. אִזּוּ יִמְלֵא שְׁחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה. אִזּוּ יֵאמְרוּ בְּגוֹיִם. הַגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִם אֱלֹהֵי. הַגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ, הֵינּוּ שְׂמֵחִים. שׁוֹבֵה יְהוּדָה אֶת שְׁבִיתָנוּ כְּאֶפִיקוֹם בְּנֶגֶב. הַזֵּרְעִים בְּדִמְעָה, בְּרִנָּה יִקְצְרוּ. הַלֶּחֶם יֵלֶךְ וּבִכְהָ נִשְׂא מִשֶּׁךְ הַזֵּרַע, בֹּא יְבֵא בְרִנָּה נִשְׂא אֶלְמַתֵּינוּ.

זימון.

רְבוֹתֵי נְבָרְךְ.

עונים:

יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבָרְךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

המזמן:

בְּרִשׁוֹת מְרִנָּן וְרִבְנָן וְרִבּוֹתֵי, נְבָרְךְ [אֱלֹהֵינוּ] שְׂאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ.

עונים:

בְּרוּךְ [אֱלֹהֵינוּ] שְׂאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ וּבִטְוֹבוֹ חֵיֵינוּ.

המזמן:

בְּרוּךְ [אֱלֹהֵינוּ] שְׂאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ וּבִטְוֹבוֹ חֵיֵינוּ.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הֵזַן אֶת הָעוֹלָם כְּלוּ בְטוֹבוֹ בְּחֵן בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, הוּא נוֹתֵן לַחַם לְכֹל בֶּשֶׂר כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ. וּבְטוֹבוֹ הַגָּדוֹל תִּמְיֵד לֹא חֲסָד לָנוּ, וְאֵל יַחֲסֵד לָנוּ מִזֶּזֶן לְעוֹלָם וָעֶד. בְּעִבוּר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל, כִּי הוּא אֵל זֶן וּמִפְרָנִס לְכֹל וּמִטִּיב לְכֹל, וּמַכִּין מִזֶּזֶן לְכֹל בְּרִיּוֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָא. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הֵזַן אֶת הַכֹּל.

נֹדֶה לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל שֶׁהִנְחַלְתָּ לְאַבּוֹתֵינוּ אֶרֶץ חֲמֹדָה טוֹבָה וְרַחֲבָה, וְעַל שֶׁהוֹצֵאתָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, וּפְדִיתָנוּ מִבֵּית עַבְדִּים, וְעַל בְּרִיתְךָ שֶׁחֲתַמְתָּ בְּבִשְׂרָנוּ, וְעַל תּוֹרַתְךָ שֶׁלְּמַדְתָּנוּ, וְעַל חֻקֶּיךָ שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ, וְעַל חַיִּים חֵן וְחֶסֶד שֶׁחֻנַּנְתָּנוּ, וְעַל אֲכִילַת מִזֶּזֶן שֶׁאַתָּה זֶן וּמִפְרָנִס אוֹתָנוּ תִּמְיֵד, בְּכֹל יוֹם וּבְכֹל עֵת וּבְכֹל שָׁעָה.

וְעַל הַכֹּל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתְךָ, יִתְבָּרַךְ שְׁמֶךָ בְּפִי כָל חַי תִּמְיֵד לְעוֹלָם וָעֶד. כְּפָתוּב: וְאֲכַלְתָּ וּשְׂבַעְתָּ וּבִרְכַתָּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל הָאֶרֶץ הַטוֹבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, עַל הָאֶרֶץ וְעַל הַמִּזֶּזֶן.

רַחֵם נָא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ וְעַל צִיּוֹן מְשֻׁכָּן כְּבוֹדְךָ וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחְךָ וְעַל הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שְׁמֶךָ עָלָיו. אֱלֹהֵינוּ אֲבִינוּ, רַעֲנוּ זִמְנֵנוּ פְּרַנְסֵנוּ וְכַלְפָּלְנוּ וְהַרְוִיחֵנוּ, וְהַרְוּחַ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִהֲרָה מִכָּל צָרוֹתֵינוּ. וְנָא אֵל תִּצְרִיכֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, לֹא לַיְדֵי מַתַּנַּת בֶּשֶׂר וְדָם וְלֹא לַיְדֵי הַלְוָאתָם, כִּי אִם לַיְדֵי הַמְּלָאָה הַפְּתוּחָה הַקְּדוּשָׁה וְהַרַחֲבָה, שְׁלֹא נִבּוֹשׁ וְלֹא נִפְלָס לְעוֹלָם וָעֶד.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֵא וְיַגִּיעַ וְיִרְאֶה וְיִרְצֶה וְיִשְׁמַע וְיִפְקֹד וְיִזְכֹּר זְכוּרֵינוּ וּפְקֻדוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדְּךָ, וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קְדֻשָׁתְךָ, וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לְפִלִּיטָה לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה זְכוּרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה וּפְקֻדָּנוּ בּוֹ לְבִרְכָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים. וּבְדַבֵּר יִשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחַנּוּן וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה.

וּבְנֵה יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקְּדֻשָׁה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, בּוֹנֵה בְּרַחֲמֵי יְרוּשָׁלַיִם. אָמֵן.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הָאֵל אֲבִינוּ מִלְכֵנוּ אֲדִירֵנוּ בּוֹרְאֵנוּ גֹאֲלֵנוּ יוֹצְרֵנוּ קְדוֹשֵׁנוּ קְדוֹשׁ יַעֲקֹב רוֹעֵנוּ רוּעָה יִשְׂרָאֵל הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב וְהַמְּטִיב לְכָל שִׁבְכָל יוֹם וְיוֹם הוּא הַטֵּיב, הוּא מְטִיב, הוּא יֵיטִיב לָנוּ. הוּא גִמְלָנוּ הוּא גּוֹמְלָנוּ הוּא יְגַמְלָנוּ לְעַד, לַחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְרוּחַ הַצֵּלָה וְהַצְלָחָה, בְּרָכָה וְיִשׁוּעָה נַחֲמָה פְּרָנְסָה וְכַלְפָּלָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְכָל טוֹב, וּמְכַל טוֹב לְעוֹלָם עַל יַחְסְרֵנוּ.

הַרְחַמֵּן הוּא יִמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד.

הַרְחַמֵּן הוּא יִתְבַּרֵךְ בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ.

הַרְחַמֵּן הוּא יִשְׁתַּבַּח לְדוֹר דּוֹרִים, וְיִתְפָּאֵר בְּנוֹ לְעַד וּלְנִצְחָה נְצַחִים, וְיִתְהַדָּר בְּנוֹ לְעַד וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים.

הַרְחַמֵּן הוּא יִפְרָנְסֵנוּ בְּכַבוֹד.

הַרְחַמֵּן הוּא יִשְׁבּוֹר עָלֵנוּ מֵעַל צְוֹאֲרֵנוּ, וְהוּא יוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמִיּוֹת לְאֲרָצֵנוּ.

הַרְחַמֵּן הוּא יִשְׁלַח לָנוּ בְּרָכָה מְרֻבָּה בְּבֵית הַזֶּה, וְעַל שְׁלַחַן זֶה שְׂאֲכַלְנוּ עָלָיו.

הַרְחַמֵּן הוּא יִשְׁלַח לָנוּ אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיאִים זְכוֹר לטוֹב, וְיִבְשֹׁר לָנוּ בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת יִשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת.

הַרְחַמֵּן הוּא יִבְרַךְ אֶת בְּעָלֵי / אִשְׁתֵּי.

הַרְחַמֵּן הוּא יִבְרַךְ אֶת [אָבִי מוֹרִי] בְּעַל הַבַּיִת הַזֶּה. וְאֶת [אִמִּי מוֹרֵתִי] בְּעַלֵּת הַבַּיִת הַזֶּה, אוֹתָם וְאֶת בֵּיתָם

וְאֶת זֶרְעָם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָהֶם. אוֹתָנוּ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָנוּ, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּרַכְנוּ אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב בְּכָל

מִכְּל כָּל, כֵּן יִבְרַךְ אוֹתָנוּ כָּלְנוּ יַחַד בְּבְרָכָה שְׁלֵמָה, וְנֹאמֵר, אָמֵן.

בְּמָרוֹם יִלְמְדוּ עָלֵיהֶם וְעָלֵינוּ זְכוֹת שְׁתֵּהֵא לְמִשְׁמֶרֶת שְׁלוֹם. וְנִשְׂא בְּרָכָה מֵאֵת יְהוָה, וְיִצְדָּקָה מֵאֵלֵהֵי יִשְׁעֵנוּ, וְנִמְצָא חַן וְשִׁכָּל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם.

הַרְחַמֵּן הוּא יִנְחִילָנוּ יוֹם שְׁפָלוּ טוֹב. [יוֹם שְׁפָלוּ אֲרוּךְ. יוֹם שֶׁצְּדִיקִים יוֹשְׁבִים וְעַטְרוֹתֵיהֶם בְּרֹאשֵׁיהֶם וְנִגְהָנִים מִזִּיּוֹ הַשְּׂכִינָה וְיֵהִי חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם].

הַרְחַמֵּן הוּא יִזְכֵּנוּ לִימוֹת הַמְּשִׁיחַ וְלַחַיִּי הָעוֹלָם הַבָּא.

מְגֻדוֹל יִשׁוּעוֹת מִלְכּוֹ וְעֵשֶׂה חֶסֶד לְמִשְׁיַחוֹ לְדוֹד וּלְזֶרְעוֹ עַד עוֹלָם. עֵשֶׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאֲמָרוֹ, אָמֵן.

יִרְאוּ אֶת יְהוָה קְדוֹשׁוֹ, כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו. כְּפִירִים רָשׁוּ וְרַעֲבוּ, וְדַרְשֵׁי יְהוָה לֹא יִתְסָרוּ כָּל טוֹב. הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסְדּוֹ. פּוֹתַח אֶת יַדְךָ, וּמִשְׁפִּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן.

בְּרוּךְ הַגֹּבֵר אֲשֶׁר יִבְטַח בִּיהוָה, וְהִיָּה יְהוָה מִבְּטַחוֹ. נַעֲדֵר הִיִּיתִי גַם זִקְנָתִי, וְלֹא רָאִיתִי צְדִיק נֶעְזֵב, וְזֶרְעוֹ מִבְּקֶשׁ לָחֵם. יְהוָה עֵז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְהוָה יִבְרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרְא פְּרֵי הַגֶּפֶן.

שׁוֹתִים בַּחֲסֵבָה וְאֵין מְבַרְכִים בְּרַכָּה אַחֲרוֹנָה.

מוזגים כוס של אליהו ופוחזים את הדלת.

שִׁפְךָ חֲמַתְךָ אֶל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יִדְעוּךָ
וְעַל מַמְלְכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרְאוּ.
כִּי אָכַל אֶת יַעֲקֹב וְאֶת נְוֹהוּ הַשָּׁמַיִם.
שִׁפְךָ עֲלֵיהֶם זַעַמְךָ וְחֲרוֹן אַפְּךָ יִשָּׁגֵם.
תִּרְדֹּף בְּאֵף וְתִשְׁמִידֵם מִתַּחַת שְׁמֵי יְהוָה.

הַלֵּל

מוזגים כוס רביעי ואומרים הלל.

לֹא לָנוּ, יְהוָה, לֹא לָנוּ, כִּי לְשִׁמְךָ תֵּן כְּבוֹד, עַל חֲסִדֶיךָ עַל אֲמַתְךָ. לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אֵיךְ נָא אֱלֹהֵיהֶם.
וְאֱלֹהֵינוּ בְּשִׁמִּים, כֹּל אֲשֶׁר חָפֵץ עָשָׂה. עֲצִבְיֵיהֶם כִּסְף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יָדֵי אָדָם. פֶּה לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ, עֵינַיִם לָהֶם
וְלֹא יִרְאוּ. אֲזַנַּיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמְעוּ, אֵף לָהֶם וְלֹא יִרְחוּן. יָדֵיהֶם וְלֹא יִמְיִשּׁוּן, רַגְלֵיהֶם וְלֹא יִהְלְכוּ, לֹא יִהְיוּ
בְּגִרוֹנָם. כְּמוֹתֵם יִהְיוּ עֹשִׂיהֶם, כֹּל אֲשֶׁר בִּטַח בָּהֶם. יִשְׂרָאֵל בִּטַח בִּיהוָה, עֲזָרָם וּמַגְנָם הוּא. בֵּית אֱהָרֹן בִּטְחוֹ
בִּיהוָה, עֲזָרָם וּמַגְנָם הוּא. יִרְאֵי יְהוָה בִּטְחוֹ בִּיהוָה, עֲזָרָם וּמַגְנָם הוּא.

יְהוָה זָכְרֵנוּ יְבָרֶךְ. יְבָרֶךְ אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל, יְבָרֶךְ אֶת בֵּית אֱהָרֹן, יְבָרֶךְ יִרְאֵי יְהוָה, הַקְּטַנִּים עִם הַגְּדֹלִים. יִסַּף
יְהוָה עֲלֵיכֶם, עֲלֵיכֶם וְעַל בְּנֵיכֶם. בְּרוּכִים אַתֶּם לִיהוָה, עֹשֵׂה שְׁמִים וְאָרֶץ. הַשְּׁמַיִם שְׁמִים לִיהוָה וְהָאָרֶץ נֶתַן
לְבְנֵי אָדָם. לֹא הִמְתִּים יְהִלְלוּיָהּ וְלֹא כָּל יַרְדֵּי דוּמָה. וְאִנְחָנוּ נְבָרֶךְ יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. הַלְלוּיָהּ.

אֶהְבֵּתִי כִּי יִשְׁמַע יְהוָה אֶת קוֹלֵי תַחֲנוּנָיִי. כִּי הִטָּה אָזְנוֹ לִי וּבִימֵי אֶקְרָא. אֶפְפוּנֵי חֲבִלֵי מוֹת וּמִצָּרֵי שְׂאוּל
מִצָּאוּנֵי, צָרָה וַיְגוֹן אֶמְצָא. וּבִשְׁם יְהוָה אֶקְרָא. אֲנָא יְהוָה מִלְטָה נַפְשִׁי. חֲנוּן יְהוָה וְצַדִּיק, וְאֱלֹהֵינוּ מְרַחֵם.
שֹׁמֵר פִּתְאִים יְהוָה, דְּלַתִּי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ. שׁוּבֵי נַפְשֵׁי לְמִנְחוּתֵיכִי, כִּי יְהוָה גָּמַל עֲלֵיכִי. כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת, אֶת
עֵינַי מִן דַּמְעָה, אֶת רַגְלֵי מִדָּחִי. אֶת־הַלֶּךְ לִפְנֵי יְהוָה בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים. הָאֲמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר, אֲנִי עֲנִיתִי מְאֹד. אֲנִי
אֶמְרָתִי בַחֲפוּז כָּל הָאָדָם כֹּזֵב.

מָה אָשִׁיב לִיהוָה כֹּל תַּגְּמוּלוֹהֵי עָלַי. כּוֹס יִשׁוּעוֹת אֲשָׂא וּבִשְׁם יְהוָה אֶקְרָא. נִדְרֵי לִיהוָה אֲשַׁלֵּם נִגְדָה נָא לְכֹל
עַמּוֹ. יִקַּר בְּעֵינַי יְהוָה הַמּוֹתֶה לְחִסְדָּיו. אֲנָא יְהוָה כִּי אֲנִי עֲבָדְךָ, אֲנִי עֲבָדְךָ בֵּן אֲמַתְךָ, פִּתְחַת לְמוֹסְרֵי. לְךָ
אֲזַבֵּחַ זֶבַח תּוֹרָה וּבִשְׁם יְהוָה אֶקְרָא. נִדְרֵי לִיהוָה אֲשַׁלֵּם נִגְדָה נָא לְכֹל עַמּוֹ. בְּחִצְרוֹת בֵּית יְהוָה, בְּתוֹכְכִי
יְרוּשָׁלַיִם. הַלְלוּיָהּ.

הַלְלוּ אֶת יְהוָה כָּל גּוֹיִם, שִׁבְחוּהוּ כָּל הָאֲמִים. כִּי גָבַר עָלֵינוּ חֲסֵדוֹ, וְאָמַת יְהוָה
לְעוֹלָם. הַלְלוּיָהּ.

הודו ליהוה כי טוב כי לעולם חסדו.
 יאמר נא ישראל כי לעולם חסדו.
 יאמרו נא בית אהרן כי לעולם חסדו.
 יאמרו נא יראי יהוה כי לעולם חסדו.

מן המצד קראתי יְהוָה, עָנְנִי בְּמִרְחַב יְהוָה. יהוה לי, לא אִירָא מִהַ יַעֲשֶׂה לִי אָדָם, יהוה לי בְּעֲזָרִי וְאֲנִי אֲרָאָה בְּשִׁנְאִי.

טוב לחסות ביהוה מבטח באדם. טוב לחסות ביהוה מבטח בנדיבים. כל גוים סבבוני, בשם יהוה כי אמילם. סבוני גם סבבוני, בשם יהוה כי אמילם. דעכו פֶּאֶשׁ קוֹצִים, בשם יהוה כי אמילם. דחה דחיתני לנפל, ויהוה עֲזָרְנִי. עזי וזמרת יְהוָה ויהי לי לישועה. קול רִנָּה וישועה באהלי צדיקים. ימין יהוה עשה חיל, ימין יהוה רוממה, ימין יהוה עשה חיל. לא אמות כי אחיה, ואספר מעשי יְהוָה. יסר יסרני יְהוָה, ולמות לא נתנני. פתחו לי שַׁעֲרֵי צֶדֶק, אבא בם, אודה יְהוָה. זה השַׁעַר ליהוה, צדיקים יבאו בו.

אודך כי עֲנִיתָנִי וְתָהִי לִי לִישׁוּעָה.
 אודך כי עֲנִיתָנִי וְתָהִי לִי לִישׁוּעָה.
 אֲבֵן מֵאֶסוּ הַבּוֹנִים הִיתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה.
 אֲבֵן מֵאֶסוּ הַבּוֹנִים הִיתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה.
 מאת יהוה הִיתָה זאת היא נִפְלְאוֹת בְּעֵינֵינוּ.
 מאת יהוה הִיתָה זאת היא נִפְלְאוֹת בְּעֵינֵינוּ.
 זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה. נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בּוֹ.
 זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה. נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בּוֹ.
 אָנָּה יְהוָה, הוֹשִׁיעָה נָּא. אָנָּה יְהוָה, הוֹשִׁיעָה נָּא.
 אָנָּה יְהוָה, הַצְּלִיחָה נָּא. אָנָּה יְהוָה, הַצְּלִיחָה נָּא.

ברוך הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה, בְּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְהוָה.
 ברוך הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה, בְּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְהוָה.
 אל יהוה ויאד לנו. אֶסְרוּ חַג בְּעַבְתִּים עַד קִרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ.
 אל יהוה ויאד לנו. אֶסְרוּ חַג בְּעַבְתִּים עַד קִרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ.
 אלי אתה ואודך, אֱלֹהֵי אֲרוֹמְמֶךָ.
 אלי אתה ואודך, אֱלֹהֵי אֲרוֹמְמֶךָ.
 הודו ליהוה כי טוב, כי לעולם חסדו.
 הודו ליהוה כי טוב, כי לעולם חסדו.

יש אומרים כאן "יהללוך" עד "אתה אל" (עמוד 18), ממשיכים "הודו" וחוזמים שם ב"שתבח".

הודו ליהוה כי טוב פי לעולם חסדו.
הודו לאלהי האלהים פי לעולם חסדו.
הודו לאדני האדנים פי לעולם חסדו.
לעשה נפלאות גדלות לבדו פי לעולם חסדו.
לעשה השמים בתבונה פי לעולם חסדו.
לרוקע הארץ על המים פי לעולם חסדו.
לעשה אורים גדלים פי לעולם חסדו.
את השמש לממשלת ביום פי לעולם חסדו.
את הירח וכוכבים לממשלות בלילה פי לעולם חסדו.
למכה מצרים בכבוריהם פי לעולם חסדו.
ויצא ישראל מתוכם פי לעולם חסדו.
ביד חזקה ובזרוע נטויה פי לעולם חסדו.
לגזר ים סוף לגזרים פי לעולם חסדו.
והעביר ישראל בתוכו פי לעולם חסדו.
ונער פרעה וחילו בים סוף פי לעולם חסדו.
למוליך עמו במדבר פי לעולם חסדו.
למכה מלכים גדלים פי לעולם חסדו.
ויהרג מלכים אדירים פי לעולם חסדו.
לסיחון מלך האמרי פי לעולם חסדו.
ולעוג מלך הבשן פי לעולם חסדו.
ונתן ארצם לנחלה פי לעולם חסדו.
נחלה לישראל עבדו פי לעולם חסדו.
שבשפלנו זכר לנו פי לעולם חסדו.
ויפרקנו מצרינו פי לעולם חסדו.
נתן לחם לכל בשר פי לעולם חסדו.
הודו לאל השמים פי לעולם חסדו.

נשמת כל חי תברך את שמך, יהוה אלהינו, ורוח כל בשר תפאר ותרום וזכרך, מלבנו, תמיד. מן העולם ועד העולם אתה אל, ומבלעדך אין לנו מלך גואל ומושיע, פודה ומציל ומפרנס ומרחם בכל עת צרה וצוקה. אין לנו מלך אלא אתה. אלהי הראשונים והאחרונים, אלוהי כל בריות, אדון כל תולדות, המהלל ברב התשבחות, המנהיג עולמו בחסד ובריותיו ברחמים. יהוה לא יגום ולא יישן המעורר ישנים והמקיץ נרדמים, והמשיח אלמים והמתיר אסורים והסומך נופלים והזוקף כפופים. לך לברך אנחנו מודים.

אלו פינו מלא שירה בים, ולשוננו רנה בהמון גליו, ושפתותינו שבח כמרחבי רקיע, ועינינו מאירות כשמש וכירח, וידינו פרושות כנשרי שמים, ורגלינו קלות כאילות, אין אנחנו מספיקים להודות לך, יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, ולברך את שמך על אחת מאלף, אלפי אלפים ורבי רבבות פעמים הטובות שעשית עם אבותינו ועמנו. ממצרים גאלתנו, יהוה אלהינו, ומבית עבדים פדיתנו, ברעב וזנתנו ובשבע כלכלתנו, מחרב הצלתנו ומדבר מלטתנו, ומחלים רעים ונאמנים דליתנו. עד הנה עזרנו רחמך ולא עזבונו חסדיך, ואל תשנו, יהוה אלהינו, לנצח. על כן אברים שפלתנו בנו ורוח ונשמה שנפחת באפינו ולשון אשר שמת בפינו הן הם יודו ויברכו וישבחו ויפארו וירוממו ויעריצו ויקדישו וימליכו את שמך מלבנו. כי כל פה לך יודה, וכל לשון לך תשבע, וכל בך לך תכרע, וכל קומה לפניך תשתחוה, וכל לבבות ייראוך, וכל קרב וכליות יזמרו לשמך. בדרך שפלות, כל עצמתי תאמרנה, יהוה מי כמוך מציל עני מחוק ממנו ועני ואביון מגזלו. מי ידמה לך ומי ישוה לך ומי יערך לך האל הגדול, הגבור והנורא, אל עליון, קנה שמים וארץ. נהלך ונשבחך ונפאריך ונברך את שם קדשך, כאמור: לדוד, ברכי נפשי את יהוה וכל קרבי את שם קדשו. האל בתעצמות עזו, הגדול בכבוד שמך, הגבור לנצח והנורא בנוראותיך, המלך היושב על פסא רם ונשא. שוכן עד מרום וקדוש שמו. וכתוב: רננו צדיקים ביהוה, לישרים נאווה תהלה.

בְּפִי יִשְׂרָאֵל תִּתְהַלֵּל,
וּבְדַבְרֵי צְדִיקִים תִּתְבָּרַךְ,
וּבְלִשׁוֹן חֲסִידִים תִּתְרוֹמַם,
וּבְקִרְבֵי קְדוּשִׁים תִּתְקַדֵּשׁ.

וּבְמִקְהֵלוֹת רַבְבוֹת עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יִתְפָּאֵר שְׁמֶךָ, מִלִּפְנֵינוּ, בְּכֹל דּוֹר וָדוֹר, שְׂכָן חוֹבֵת כָּל הַיְצוּרִים לְפָנֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבַּח, לְפָאֵר לְרוֹמַם לְהַדִּיר לְבָרֵךְ, לְעַלֵּה וּלְקַלֵּם עַל כָּל דַּבְרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת דּוֹר בֶּן יִשְׂרָאֵל עִבְדֶּךָ מְשִׁיחֶךָ.

יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ לְעַד מִלִּפְנֵינוּ הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ בְּשֵׁמִים וּבְאָרֶץ, כִּי לָךְ נִאֶה, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שִׁיר וְשִׁבְחָה, הַלֵּל וְזִמְרָה, עֲזָרָה וְגִבּוֹרָה, תְּהִלָּה וְתִפְאֳרָת, קִדְשָׁה וּמַלְכוּת, בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת מִעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

יְהַלְלוּךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כָּל מַעֲשֵׂיךָ, וְחֲסִידֶיךָ צְדִיקִים עוֹשֵׂי רְצוֹנְךָ, וְכָל עַמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יוֹדוּ וְיִבְרְכוּ, וְיִשְׁבְּחוּ וְיִפְאֲרוּ, וְיִרְוּמוּ וְיַעֲרִיצוּ, וְיִקְדִּישׁוּ וְיִמְלִיכוּ אֶת שְׁמֶךָ, מִלִּפְנֵינוּ. כִּי לָךְ טוֹב לְהוֹדוֹת וּלְשַׁבַּח נִאֶה לְזִמֹּר, כִּי מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אֶתָּה אֵל. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מֶלֶךְ מְהֻלָּל בְּתִשְׁבָּחוֹת.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְרֵי הַגֶּפֶן.

שותים בהסבה.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, עַל הַגֶּפֶן וְעַל פְּרֵי הַגֶּפֶן, עַל תְּנוּבַת הַשָּׂדֶה וְעַל אֶרֶץ חֲמֻדָּה טוֹבָה וְרַחֲבָה שְׂרָצִית וְהַנְחִלָּתָה לְאֲבוֹתֵינוּ לֶאֱכֹל מִפְרֵיהָ וּלְשַׁבֵּעַ מִטוֹבָהּ. רַחֵם נָא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמָּךְ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ וְעַל מִזְבְּחֶךָ וְעַל הַיְכָלְךָ וּבְנֵה יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ בְּמַהֲרָה בְיָמֵינוּ וְהַעֲלֵנוּ לְתוֹכָהּ וְשִׁמְחֵנוּ בְּבִנְיָנָהּ וּנְאֹכֵל מִפְרֵיהָ וְנִשְׂבַּע מִטוֹבָהּ וְנִבְרַכְךָ עָלֶיהָ בְּקִדְשָׁהּ וּבְטָהֳרָהּ וְשִׁמְחֵנוּ בְּיוֹם חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה, כִּי אַתָּה יְהוָה טוֹב וּמְטִיב לְכָל, וְנוֹדֶה לָךְ עַל הָאָרֶץ וְעַל פְּרֵי גִפְנָהּ.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, עַל הָאָרֶץ וְעַל פְּרֵי גִפְנָהּ.

נִרְצָה

חֶסֶל סְדוּר פֶּסַח כְּהַלְכָתוֹ, כְּכֹל מִשְׁפָּטוֹ וְחֻקָּתוֹ.
כַּאֲשֶׁר זָכִינוּ לְסַדֵּר אוֹתוֹ כֵּן נִזְכֶּה לַעֲשׂוֹתוֹ.
זָךְ שׁוֹכֵן מְעוֹנָה, קוֹמֵם קְהֵל עֲדַת מִי מְנָה.
בְּקִרְבֵי נֶהַל נִטְעֵי כִנֵּה פְדוּיִם לְצִיּוֹן בְּרִנָּה.
לְשִׁנָּה הַבְּאֵה בִירוּשָׁלַיִם הַבְּנוּיָה.

וּבְכֵן וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה

אֲז רֹב נְסִים הִפְלֵאתָ בַּלַּיְלָה,
בְּרֵאשׁ אֲשֶׁמֹרֶת זֶה הַלַּיְלָה,
גַּר צֶדֶק נִצַּחְתָּנוּ בְּנִחְלָק לֹו לַיְלָה,
וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה.

דִּנְתָּ מֶלֶךְ גֵּר בְּחֵלוֹם הַלַּיְלָה,
הַפְּחַדְתָּ אֲרָמִי בְּאֶמֶשׁ לַיְלָה,
וַיִּשָׂר יִשְׂרָאֵל לְמִלְאָךְ וַיִּוֹכַל לֹו לַיְלָה,
וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה.

זָרַע בְּכוּרֵי פְתָרוֹס מִחֲצֵת בַּחֲצֵי הַלַּיְלָה,
חֵילָם לֹא מִצָּאוּ בְקוֹמָם בַּלַּיְלָה,
טִיסַת נְגִיד חֲרָשֶׁת סְלִית בְּכוּכְבֵי לַיְלָה,
וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה.

יַעֲז מַחֲרָף לְנוֹפֵף אֹוִי, הוֹבִשְׁתָּ פְגָרִיו בַּלַּיְלָה,
כָּרַע בַּל וּמִצְבוּ בְּאִישׁוֹן לַיְלָה,
לְאִישׁ חֲמוּדוֹת נִגְלָה רֹז חֲזוֹת לַיְלָה,
וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה.

מִשְׁתַּכַּר בְּכָלִי קִדְשׁ נִהַרְג בּו בַּלַּיְלָה,
נוֹשַׁע מִבּוֹר אֲרִיּוֹת פּוֹתֵר בְּעֵתוֹתַי לַיְלָה,
שֶׁנֶּאֱהָ נֶטֶר אֲגִי וְכַתָּב סְפָרִים בַּלַּיְלָה,
וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה.

עוֹרֶרְתָּ נִצַּחְךָ עָלָיו בְּנֶדֶד שְׁנַת לַיְלָה.
פּוֹרָה תִּדְרוּךְ לְשׁוֹמֵר מַה מְלִיָּלָה,
צָרַח כְּשׁוֹמֵר וְשָׁח אֶתָּא בְקֶר וְגַם לַיְלָה,
וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה.

קָרַב יוֹם אֲשֶׁר הוּא לֹא יוֹם וְלֹא לַיְלָה,
רָם הוֹדַע כִּי לָךְ הַיּוֹם אַף לָךְ הַלַּיְלָה,
שׁוֹמְרִים הַפְּקֵד לְעִירְךָ כֹּל הַיּוֹם וְכֹל הַלַּיְלָה,
תֵּאִיר כְּאוֹר יוֹם חֲשֻׁבַת לַיְלָה.
וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה.

וּבְכֵן וַאֲמַרְתֶּם זִבְחַת פֶּסַח

אִמְץ גְּבוּרוֹתֶיךָ הִפְלֵאתָ בְּפֶסַח,
בְּרֵאשׁ כֹּל מוֹעֵדוֹת נִשְׂאֵת פֶּסַח,
גְּלִיתָ לְאֶזְרָחֵי חֲצוֹת לַיִל פֶּסַח,
וַאֲמַרְתֶּם זִבְחַת פֶּסַח.

דִּלְתִּיו דְּפַקְתָּ כָּחַם הַיּוֹם בְּפֶסַח,
הִסְעִיד נוֹצְצִים עֲגוֹת מִצוֹת בְּפֶסַח,
וְאֵל הַבְּקָר רָץ וְכָר לְשׁוֹר עֶרְךָ פֶּסַח,
וַאֲמַרְתֶּם זִבְחַת פֶּסַח.

זועמו סדומים ולוהטו באש בפסח,
חליץ לוט מהם ומצות אפה בקץ פסח,
טאטאת אדמת מר ונר בעברך בפסח,
ואמרתם זבח פסח.

יה ראש כל און מחצת בליל שמור פסח,
כביר, על בן בכור פסחת בדם פסח,
לבילתי תת משחית לבא בפתחי בפסח,
ואמרתם זבח פסח.

מסגרת סגרה בעתותי פסח,
נשמדה מדין בצליל שעורי עמר פסח,
שורפו משמני פול ולוד ביקד יקוד פסח,
ואמרתם זבח פסח.

עוד היום בנב לעמוד עד געה עונת פסח,
פס יד פתבה לקעקע צול בפסח,
צפה הצפית ערוך השלחן בפסח,
ואמרתם זבח פסח.

קהל כנסה הרסה לשלש צום בפסח,
ראש מבית רשע מחצת בעץ חמשים בפסח,
שתי אלה רגע תביא לעוצית בפסח,
תעז ירך ותרום ימינך בליל התקדש חג פסח,
ואמרתם זבח פסח.

פי לו נאה, פי לו יאה.

אדיר במלוכה, בחור בהלכה, גדודיו יאמרו לו:
לך ולך, לך פי לך, לך אף לך, לך יהוה הממלכה,
פי לו נאה, פי לו יאה.

דגול במלוכה, הדור בהלכה, ותיקיו יאמרו לו:
לך ולך, לך פי לך, לך אף לך, לך יהוה הממלכה,
פי לו נאה, פי לו יאה.

זכאי במלוכה, חסין בהלכה, טפסריו יאמרו לו:
לך ולך, לך פי לך, לך אף לך, לך יהוה הממלכה,
פי לו נאה, פי לו יאה.

יחיד במלוכה, כביר בהלכה, למודיו יאמרו לו:
לך ולך, לך פי לך, לך אף לך, לך יהוה הממלכה,
פי לו נאה, פי לו יאה.

מוֹשֵׁל בְּמִלּוּכָה, נוֹרָא בְּהַלְכָה סְבִיבּוֹ יֹאמְרוּ לוֹ:
לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ כִּי לֵךְ, לֵךְ אִף לֵךְ, לֵךְ יְהוּה הַמַּמְלָכָה,
כִּי לוֹ נֵאָדָה, כִּי לוֹ יֵאָדָה.

עֲנִיו בְּמִלּוּכָה, פּוֹדֶה בְּהַלְכָה, צְדִיקוֹ יֹאמְרוּ לוֹ:
לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ כִּי לֵךְ, לֵךְ אִף לֵךְ, לֵךְ יְהוּה הַמַּמְלָכָה,
כִּי לוֹ נֵאָדָה, כִּי לוֹ יֵאָדָה.

קְדוּשׁ בְּמִלּוּכָה, רַחוּם בְּהַלְכָה שְׁנֵאֲנָיו יֹאמְרוּ לוֹ:
לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ כִּי לֵךְ, לֵךְ אִף לֵךְ, לֵךְ יְהוּה הַמַּמְלָכָה,
כִּי לוֹ נֵאָדָה, כִּי לוֹ יֵאָדָה.

תַּקִּיף בְּמִלּוּכָה, תּוֹמֵךְ בְּהַלְכָה תַּמְיִמָיו יֹאמְרוּ לוֹ:
לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ כִּי לֵךְ, לֵךְ אִף לֵךְ, לֵךְ יְהוּה הַמַּמְלָכָה,
כִּי לוֹ נֵאָדָה, כִּי לוֹ יֵאָדָה.

אֲדִיר הוּא יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקֵרוֹב.

**בְּמַהֲרָה, בְּמַהֲרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקֵרוֹב.
אֵל בְּנֵה, אֵל בְּנֵה, בְּנֵה בֵּיתְךָ בְּקֵרוֹב.**

בַּחֹר הוּא, גָּדוֹל הוּא, דָּגוּל הוּא יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקֵרוֹב.
בְּמַהֲרָה, בְּמַהֲרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקֵרוֹב.
אֵל בְּנֵה, אֵל בְּנֵה, בְּנֵה בֵּיתְךָ בְּקֵרוֹב.

הַדּוֹר הוּא, וְתִיק הוּא, זַכָּאי הוּא יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקֵרוֹב.
בְּמַהֲרָה, בְּמַהֲרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקֵרוֹב.
אֵל בְּנֵה, אֵל בְּנֵה, בְּנֵה בֵּיתְךָ בְּקֵרוֹב.

חֶסֶד הוּא, טְהוֹר הוּא, יְחִיד הוּא יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקֵרוֹב.
בְּמַהֲרָה, בְּמַהֲרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקֵרוֹב.
אֵל בְּנֵה, אֵל בְּנֵה, בְּנֵה בֵּיתְךָ בְּקֵרוֹב.

כַּבִּיר הוּא, לְמוֹד הוּא, מְלֵךְ הוּא יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקֵרוֹב.
בְּמַהֲרָה, בְּמַהֲרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקֵרוֹב.
אֵל בְּנֵה, אֵל בְּנֵה, בְּנֵה בֵּיתְךָ בְּקֵרוֹב.

נוֹרָא הוּא, סְגִיב הוּא, עֲזוּז הוּא יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקֵרוֹב.
בְּמַהֲרָה, בְּמַהֲרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקֵרוֹב.
אֵל בְּנֵה, אֵל בְּנֵה, בְּנֵה בֵּיתְךָ בְּקֵרוֹב.

פוֹדֶה הוּא, צְדִיק הוּא, קְדוּשׁ הוּא יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקֵרוֹב.
בְּמַהֲרָה, בְּמַהֲרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקֵרוֹב.
אֵל בְּנֵה, אֵל בְּנֵה, בְּנֵה בֵּיתְךָ בְּקֵרוֹב.

רַחוּם הוּא, שְׂדֵי הוּא, תַּקִּיף הוּא יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקֵרוֹב.
בְּמַהֲרָה, בְּמַהֲרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקֵרוֹב.
אֵל בְּנֵה, אֵל בְּנֵה, בְּנֵה בֵּיתְךָ בְּקֵרוֹב.

חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא

דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרֵּי זְוִי, חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.
וְאַתָּא שׁוֹנְרָא וְאַכְלָה לְגְדִיָּא, דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרֵּי זְוִי.

חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

וְאַתָּא תּוֹרָא וְשִׁתָּה לְמִיָּא, דְּכַבָּה לְנוֹרָא, דְּשָׂרְף לְחוּטְרָא,
דְּהִפָּה לְכַלְבָּא, דְּנִשְׁךְ לְשׁוֹנְרָא, דְּאַכְלָה לְגְדִיָּא, דְּזַבִּין אַבָּא
בְּתַרֵּי זְוִי.

חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

וְאַתָּא הַשׁוּחַט וְשַׁחַט לְתוֹרָא, דְּשִׁתָּה לְמִיָּא, דְּכַבָּה לְנוֹרָא,
דְּשָׂרְף לְחוּטְרָא, דְּהִפָּה לְכַלְבָּא, דְּנִשְׁךְ לְשׁוֹנְרָא, דְּאַכְלָה
לְגְדִיָּא, דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרֵּי זְוִי.

חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

וְאַתָּא מְלַאךְ הַמּוֹת וְשַׁחַט לְשׁוּחַט, דְּשַׁחַט לְתוֹרָא, דְּשִׁתָּה
לְמִיָּא, דְּכַבָּה לְנוֹרָא, דְּשָׂרְף לְחוּטְרָא, דְּהִפָּה לְכַלְבָּא, דְּנִשְׁךְ
לְשׁוֹנְרָא, דְּאַכְלָה לְגְדִיָּא, דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרֵּי זְוִי.

חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

וְאַתָּא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשַׁחַט לְמְלַאךְ הַמּוֹת,
דְּשַׁחַט לְשׁוּחַט, דְּשַׁחַט לְתוֹרָא, דְּשִׁתָּה לְמִיָּא, דְּכַבָּה לְנוֹרָא,
דְּשָׂרְף לְחוּטְרָא, דְּהִפָּה לְכַלְבָּא, דְּנִשְׁךְ לְשׁוֹנְרָא, דְּאַכְלָה
לְגְדִיָּא, דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרֵּי זְוִי.

חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

וְאַתָּא כַלְבָּא וְנִשְׁךְ לְשׁוֹנְרָא, דְּאַכְלָה לְגְדִיָּא, דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרֵּי
זְוִי.

חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

וְאַתָּא חוּטְרָא וְהִפָּה לְכַלְבָּא, דְּנִשְׁךְ לְשׁוֹנְרָא, דְּאַכְלָה לְגְדִיָּא,
דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרֵּי זְוִי.

חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

וְאַתָּא נוֹרָא וְשָׂרְף לְחוּטְרָא, דְּהִפָּה לְכַלְבָּא, דְּנִשְׁךְ לְשׁוֹנְרָא,
דְּאַכְלָה לְגְדִיָּא, דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרֵּי זְוִי.

חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

וְאַתָּא מִיָּא וְכַבָּה לְנוֹרָא, דְּשָׂרְף לְחוּטְרָא, דְּהִפָּה לְכַלְבָּא,
דְּנִשְׁךְ לְשׁוֹנְרָא, דְּאַכְלָה לְגְדִיָּא, דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרֵּי זְוִי.

חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

